

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:994

av Emilia Töyrä m.fl. (S)

Skoterns betydelse för näringsliv och rekreation

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skoterns fortsatta framtid och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

På många platser i Sverige är snöskotern en naturlig och viktig del i människors vardag. Den används inom besöksnäringen som ett exotiskt och bekvämt transportmedel till avlägsna besöksmål, den används inom rennärningen för att kunna hantera renhjordar bestående av tusentals djur och den används av länsstyrelsernas naturbevakare för att se till att lagarna riksdagen beslutat om inte överskrids.

Skotern är framför allt ett fordon som används för rekreation, precis som båtar används i de delar av landet där snön inte längre är ett naturligt inslag i omgivningen.

I Norrlands inland växer skotersafari, fiske och andra typer av aktiviteter som involverar skotrar, något som är mycket populärt hos turister. I Jämtland omsätter skoterturismen varje år en miljard kronor och siffran för hela landet är 4–5 miljarder. I Nordamerika omsätter branschen mycket större summor, år 2012 var det 24 miljarder dollar årligen. Potentialen för Sverige är alltså betydligt större än de pengar som idag omsätts.

Turism är en mycket viktig jobbskapare på landsbygden. Genom att utveckla möjligheterna till fiske, jakt, skid- och skoteråkning och andra typer av fritidsaktiviteter kan många nya jobb skapas. Därför är det angeläget att utveckla skoterturismen.

En klar trend är att långfärdstureerna ökar, vilket också talar för att vi bör överväga möjligheterna att satsa mer på att tillhandahålla bättre skoterleder. Finansiering för detta är en fråga som måste lösas gemensamt mellan staten, snöskoterorganisationerna och de berörda regionerna.

Regeringen bör överväga möjligheterna till utbildningsinsatser för att öka användandet av hjälm och lavinsonder samt se över de förbud för skoteråkning som finns. Det är viktigt att slå fast att skoteråkning inte ska få ske i förbudsområden och att dessa områden måste värnas.

Det krävs en rad åtgärder för att stimulera skoterturism. En av de viktigaste är att skapa säkra och turistvänliga skoterleder. Det finns totalt ungefär 49 500 km skoterleder i landet. Fler åkare innebär att trycket på befintliga skoterleder ökar. Samtidigt sköts underhåll av lederna i regel på ideell basis. Situationen börjar vara ekonomiskt ohållbar för alla inblandade parter. Detta gör också att slitaget på naturen ökar. När det inte finns en underhållen och bra led riskerar vi att skoteråkningen sker utanför leder och ibland inom förbudsområden. Bristen på säkra leder orsakar även konflikter mellan naturintressen, markägare och renskötare. För att komma till rätta med dessa konflikter är det angeläget att samhället tar sitt ansvar för skoterfrågorna och att utbildningsmöjligheterna för dem som vill köra skoter ses över.

Möjligheterna till en sammanhållen snöskoterpolitik på nationell nivå bör övervägas. Det handlar bland annat om ansvarsförhållanden mellan olika myndigheter, ansvar och finansiering för skoterleder och reglering av andra allmänna och enskilda intressen. Finansiering är ett stort hinder för skapandet av säkra skoterleder.

Ett sätt att lösa problemet, och kunna hålla skoterlederna öppna och säkra, vore att överväga möjligheterna att ta ut en avgift av skoteråkarna på samma sätt som jägare betalar årlig avgift för rätten att jaga. Avgiften skulle kunna tas ut av Trafikverket eller berörd länsstyrelse som sedan förmedlar betalningen till kommunerna eller direkt till den som sköter leder, oftast den lokala skoterklubben.

Naturvårdsverket har idag ett informellt uppdrag att vara sammanhållande aktör i frågor som rör snöskotern. Tidigare miljöminister Lena Ek har i interpellationssvar anfört att hon är angelägen om att arbetet som Nationella Snöskoterrådet gjort fortsätter och att de snöskoterrelaterade frågorna sköts på bästa möjliga sätt även i fortsättningen. Det beskedet till trots finns det en rad oklarheter om vem som har det övergripande ansvaret för skoterfrågor i landet. Länsstyrelserna i berörda län gör olika bedömningar.

Snöskotern är i princip det enda fordonsslag som hanteras annorlunda än andra fordon. Mot denna bakgrund bör regeringen överväga möjligheterna att lägga de nationella frågor som berör snöskotern på Näringsdepartementet, vilket har ansvar för alla andra fordonsslag. Även möjligheten att låta Trafikverket vara den myndighet som hanterar skoterfrågorna bör övervägas. Den ordningen skulle, menar vi, göra skotern till ett fordon bland andra och kunna behandlas ur trafiksäkerhetssynpunkt som andra fordon. Under förra året utvärderade Naturvårdsverket på den borgliga regeringens uppdrag

Snöskoterrådets arbete. Utvärderingen visade att Nationella Snöskoterrådet har en viktig funktion att fylla och stödet för att rådet ska fortsätta sitt arbete är starkt. Utvärderingen menar att arbetet behöver förstärkas med ett tydligt uppdrag och en tydlig huvudman för att kunna besluta i frågor där rådet inte är överens och när det gäller lagstiftningsfrågor. Rådet skulle då kunna vara en viktig länk mellan beslutfattare och utövare. Särskilt viktigt är att besöksnäringsspekter, nya utbildningsinsatser och ledsystemens utveckling beaktas i arbetet.

Emilia Töyrä (S)

Anna-Caren Säterberg (S)

Isak From (S)

Kalle Olsson (S)